

Research Paper

The Role of Rural-urban flows in spatial changes of rural Settlements (Case study: rural settlements around Zahedan city)

Bijan Rahmani^{*1}, Naser Shafiei Sabet², Yaghoub Mazarzechi³

1. Associate Professor, Faculty of Earth Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor of Earth Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

3. PhD Student in Geography and Rural Planning, Shahid Beheshti

Received: 2019/07/06

Accepted: 2020/01/07

PP: 51- 66

Use your device to scan and
read the article online

Keywords:

spatial flows, Spatial changes, Peripheral Villages, Zahedan City.

Abstract

Spatial flows between rural and urban settlements are defined as the flow of people, capital, goods, information and technology and the like. Spatial flows between the city and the village over time are key factors in the spatial changes of rural settlements. The main purpose of the present study is to investigate the role of spatial flows in spatial changes of rural settlements around Zahedan. The present study is a descriptive-analytic. The statistical population of the study consists of 218 Zahedan villages. Have been. According to the purpose of the study, 348 households were sampled using Cochran formula. Inferential statistics (Kendall Taubi test and multivariate regression test) were used for data analysis. The results showed that there is a significant relationship between Spatial flows and spatial changes with correlation coefficient of 0.594 according to Kendall-Taobey test. Also, based on the results of regression test show that 58.9% of the spatial changes of the studied rural settlements are explained by the spatial flows. Capital and people flows individuals with Beta coefficient of 0.508 and 0.412 had the greatest impact on the spatial changes of the rural settlements studied. The spatial changes of rural settlements are not the same in all dimensions as more changes are taking place in the physical-infrastructure and non-productive sectors of rural areas around Zahedan. Finally, in the study area due to structural and functional reasons an incomplete link has been formed between Zahedan city and the surrounding villages, which has led to the lack of development at the regional level.

Citation: Bijan Rahmani, Naser Shafiei Sabet, Yaghoub Mazarzechi, The role of Rural-urban flows in spatial changes of rural settlements (Case study: rural settlements around Zahedan city), Journal of Regional Planning, Vol 11. Issue 41, Marvdasht, PP 51- 66.

DOI: 10.30495/jzpm.2021.3972

*. **Corresponding author:** Bijan Rahmani

Address: Associate Professor, Faculty of Earth Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Tell: +989125167853

Email: bijan.rahmani11@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Flows, including spatial flows (flows of people, goods, capital, technology, knowledge, information, and waste) and partial flows (including flows of agriculture to the city and suburban areas and commodities flowing from urban industrial areas to areas). And consequently, the rural-urban links play an important role in the processes of rural-urban changes. Studies in the field of rural-urban ties in various countries, including Iran and around large cities such as Zahedan, show that rural-urban interaction can have positive effects on the population centers around it, in addition to the positive effects. In other words, the formation of past and present links to the economic development of rural settlements requires the availability of basic resources, a dynamic production system, and appropriate infrastructure. Due to water scarcity and climate change, agricultural activity is very limited in the study area and capital flow from town to village is concentrated in service and construction sectors and is out of production. Accordingly, the spatial changes created by the spatial flows in rural settlements are a question that can be sought in different regions. Thus, the present study seeks to answer the following question.

- Is there a significant relationship between spatial flows and spatial changes of rural settlements in the study area?
- Which of the spatial flows has the greatest impact on the spatial changes of rural settlements in the study area?
- There is a direct and significant relationship between the spatial flows and the spatial changes of the rural settlements in the study area.
- The flow of capital and people has the greatest impact on the spatial evolution of the rural settlements under study.

Methodology

The present study is descriptive and analytical based on the nature of the problem and the subject under study. Data collection has been done by library and field methods. The population of the study is 218 villages of Zahedan. To select the sample from these

villages, at first 30 villages were estimated by estimation method and then classified using two criteria of distance and population of the area. Finally, based on the use of stratified sampling method, based on the share of each class, sample villages were randomly selected. Next, due to the nature of the research variables that could not be extracted from the village questionnaire, 348 households were identified as sample households using Cochran method and household questionnaires were used as sample method. Simple random sampling was distributed among them. Cronbach's alpha was used to test the reliability of the instrument, with a value of 0.765. 6 indices and 39 items were used to measure the spatial flows and 6 indices and 20 items were used to measure spatial changes. To investigate the significant relationship between spatial flows and spatial changes, Kendall Taubi test and the effect of spatial flows on spatial changes of sample villages were used. Finally, the villages are categorized according to the severity of economic changes based on the Vikor model.

Results and discussion

Based on the findings of the study, it can be said that the results of Kendall Taobi test with significant level (0.000) and correlation coefficient of 0.594 show a strong significant relationship between spatial flows and spatial changes of villages. On this basis, the first hypothesis is confirmed. Bivariate regression between spatial flows and spatial changes shows that this relationship is positive with a significant coefficient (0.000) and a positive coefficient of 0.641. Based on the regression model, the coefficient of determination was 0.661 and adjusted coefficient of determination was 0.589. This means that about 58.9 percent of the variance of spatial changes is explained by the indicators of the spatial flows in the villages around the city of Zahedan. According to Beta values in regression model, capital flow with coefficient of 0.508, people flow with coefficient of 0.412 and commodity flow with coefficient of 0.312 had the most impact on spatial changes of rural settlements, respectively. In contrast, information flow with coefficient of 0.142, residual flow with coefficient of 0.113 and cultural flow with coefficient of 0.192 had the least effect on spatial changes of rural settlements. Therefore, the second hypothesis is confirmed. The results

of the Vikor technique show that there are 11 highly evolved villages, 1 highly evolved, 3 highly evolved and 15 very low evolved.

Conclusion

The results of the present study are in line with the findings of Douglass (1998), Tacoli (2002, 1998) so that in the studies of these researchers locally, rather than emphasizing the hierarchy of different centers of settlements with different functions, a set of centers The level creates a network based on key activities that interact with other centers. While the results of the study show that some of the spatial flows such as information and technology flow and waste are incomplete and inadequate in the study area while forming the network in the study area. In other words, the

spatial changes of rural settlements are not the same in all dimensions, so that further developments have an impact on the physical-infrastructural and non-productive sectors of the villages around Zahedan. Finally in the study area for structural and functional reasons such as a centralized view of the city, the lack of basic resources for the first part activities and the role of rural settlements in meeting urban needs, commodification of land, land use change and concentration of capital flows in the sector. Unproductive, inadequate links have been formed between Zahedan and surrounding villages, which has made development at the regional level impossible.

نقش جریان‌های روستایی - شهری در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی (مطالعه موردی: روستاهای پیرامونی شهر زاهدان)

بیژن رحمانی^۱، ناصر شفیعی ثابت^۲، یعقوب مزارزهی^۳

۱. دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران
۲. استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران
۳. دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

چکیده

جریان‌های فضایی بین سکونتگاه‌های روستایی و شهری وجود دارند که در غالب جریان افراد، سرمایه، کالا، اطلاعات و فناوری و مانند آن تعریف می‌شوند. جریان‌های فضایی بین شهر و روستا در گذر زمان از عوامل کلیدی در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی است. هدف پژوهش حاضر بررسی نقش جریان‌های فضایی در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی پیرامون شهر زاهدان است. تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی-تحلیلی است و جامعه آماری پژوهش را ۲۱۸ روستای شهرستان زاهدان تشکیل می‌دهند که از این میان ۳۰ روستا با استفاده از روش تخمین شخصی به عنوان نمونه موردی تحقیق برگزیده شده‌اند. با توجه به پژوهش، از بین خانوارهای روستاهای نمونه، ۳۴۸ خانوار به عنوان نمونه با استفاده از فرمول کوکران تعیین شده‌اند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آمار استنباطی (آزمون کندال تاوتوی و آزمون رگرسیون چند متغیره) استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان داد که α بر اساس آزمون کندال تاوتوی رابطه معناداری بین جریان‌های فضایی و تحولات فضایی با ضریب همبستگی ۰/۵۹۴ وجود دارد. همچنین بر اساس نتایج آزمون رگرسیون نشان می‌دهد ۵۸/۹ درصد تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی مورد مطالعه به وسیله جریان‌های فضایی تبیین می‌گردد. جریان‌های سرمایه و افراد با ضریب $Beta$ ۰/۵۰۸ و ۰/۴۱۲ بیشترین تاثیر را در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی مورد مطالعه داشته است. تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی نیز در همه ابعاد یکسان نیست به طوری که تحولات بیشتر در بعد کالبدی-زیربنایی و بخش‌های غیر تولیدی روستاهای پیرامونی شهر زاهدان غنیت دارد. در نهایت در ناحیه مورد مطالعه به دلایل ساختاری و عملکردی پیوند ناقص بین شهر زاهدان و روستاهای پیرامونی شکل گرفته است که باعث عدم تحقق توسعه در سطح منطقه شده است.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۴/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۰/۷

شماره صفحات: ۶۶-۵۱

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه‌های کلیدی:

جریان‌های فضایی، تحولات فضایی، روستاهای پیرامونی، شهر زاهدان.

استناد: رحمانی، بیژن، شفیعی ثابت، ناصر، مزارزهی، یعقوب (۱۴۰۰): نقش جریان‌های روستایی-شهری در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی

(مطالعه موردی: روستاهای پیرامونی شهر زاهدان)، فصلنامه برنامه ریزی منطقه ای، سال ۱۱، شماره ۴۱، مردودشت، صص ۶۶-۵۱.

DOI: 10.30495/jzpm.2021.3972

ف. نویسنده مسئول: بیژن رحمانی

نشانی: دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

تلفن: ۰۹۱۲۵۱۶۷۸۵۳

پست الکترونیکی: bijan.rahmani11@gmail.com

مقدمه:

درک کردن پیوندهای روستایی-شهری از منظر توسعه در جهت تحولات ساختارها از اهمیت به سزایی برخوردار است (Gollin, 2018: 3). یکی از ویژگی‌های سکونتگاه‌های انسانی پویایی است که بواسطه تبادلات، تغییر شکل‌ها و نقل و انتقال-هایی صورت می‌پذیرد که به صورت جابجایی جمعیت، کالا، انرژی، اطلاعات و سرمایه قابل مشاهده است (Sajasi et al, 130: 1396). سکونتگاه‌های روستایی پیرامون شهرها به دلیل نزدیکی به مراکز شهری دارای تغییر و تحولات بیشتری هستند. از جمله تحولاتی که متأثر از جریان‌های فضایی روستا-شهری در این سکونتگاه‌ها شکل می‌گیرد؛ شامل رشد معاملات زمین و تغییر کاربری‌های اراضی، افزایش توسعه فشرده زمین، تفکیک و فروش آن بدون ساخت و ساز به دلیل توسعه شهر، کالایی شدن اراضی کشاورزی، افزایش هزینه مسکن، تغییر شیوه و نوع کشت (تولید محصولاتی که مورد نیاز بازار شهری است) و سکونت ساکنین رانده شده از مراکز شهری است. همچنین سکونتگاه‌های روستایی پیرامون شهرها به عنوان منبع مواد ساختمانی سنگین، حجیم و کم ارزش از قبیل سنگ، خاک رس، شن و ماسه برای شهرها، منابع و ذخایر آب تازه برای استفاده شهری، محل استقرار بسیاری از کارگاه‌های صنعتی و بنگاه‌های تجاری، محل فعالیت‌های تفرجگاهی برای طبقه متوسط و بالای شهری و محل دفع بسیاری از زباله‌های شهری، مطرح هستند (Tacoli, 1998: 160). مطالعات انجام شده در حوزه پیوندهای روستایی-شهری در کشورهای مختلف و از جمله ایران و پیرامون شهرهای بزرگی همچون زاهدان نشان می‌دهد، تعامل روستایی-شهری علاوه بر آثار مثبت می‌تواند پیامدهای نوا نامطلوب برای کانونهای جمعیتی پیرامون آن داشته باشد. به سخن دیگر شکل‌گیری پیوندهای پیشین و پسین در راستای توسعه اقتصادی سکونتگاه‌های روستایی مستلزم وجود منابع پایه، نظام تولیدی پویا و زیرساخت‌های مناسب می‌باشد. در محدوده مورد پژوهش به دلیل کمبود آب و تغییرات اقلیمی، فعالیت بخش کشاورزی بسیار محدود است و جریان سرمایه از شهر به روستا بیشتر در بخش‌های خدماتی و ساختمانی متمرکز شده و از حالت تولیدی خارج شده است. بر این اساس تحولات فضایی ایجاد شده توسط جریان‌های فضایی در سکونتگاه‌های روستایی پرسشی است که می‌توان پاسخ آن را در نواحی و مناطق مختلف جستجو کرد. بدین ترتیب، تحقیق حاضر در پی پاسخگویی به سوال ذیل می‌باشد.

- آیا رابطه معناداری بین جریان‌های فضایی و تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی در محدوده مورد مطالعه وجود دارد؟

به عنوان یک پدیده در سراسر جهان، شکاف روستایی-شهری دلیل اساسی اختلافات اجتماعی-اقتصادی بین مناطق روستایی و شهری در همان منطقه است. برای دستیابی به توسعه پایدار منطقه ای، تقویت روابط روستایی-شهری حائز اهمیت است تا بتواند توسعه روستایی و شهری را هماهنگ کند (Ou & Bevilacqua, 2018: 50). روستا و شهر اصلاحاتی هستند که به صورت گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند و ویژگی‌های تشخیصی بین آنها به صورت قابل توجهی در حال محو شدن و پیوندهای چندگانه ای بین آنها در همه مقیاس‌ها شکل گرفته است (Gough, 2016: 1). به طور کلی دو نوع جریان بین سکونتگاه‌های روستایی و شهری وجود دارد، نوع اول جریان‌های فضایی شامل افراد، کالا، سرمایه، اطلاعات و فناوری و پسماند و دوم جریان‌های بخشی شامل حرکت محصولات کشاورزی به سکونتگاه‌های شهری و غیرشهری و کالاهای شهری به سمت سکونتگاه‌های روستایی (Braun, 2007: 3). پیوندها و کنش‌های متقابل بین سکونتگاه‌های روستایی و شهری، افراد و بنگاه‌های اقتصادی به عنوان مهمترین عنصر نظام‌های معیشت و تولید در بسیاری از نواحی هستند (Tacoli & Agergaard, 2017: 7). نواحی شهری و روستایی بلحاظ جغرافیایی، مجموعه‌ای بهم چسبیده را تشکیل می‌دهند. بطوری که عملکردهای شهری، بر روی بخش عمده ای از فعالیت‌های روستایی اثر گذاشته و از سوی دیگر، این فعالیتها بر روی چگونگی تولید، پخش و مصرف شهری تاثیر می‌گذارد (Rokhsarzadeh et al, 2014: 1335) اما در تئوریهای توسعه و نیز در میان سیاستگذاران، نواحی شهری و روستایی، به صورت جداگانه در نظر گرفته شده (Andersson, 2012: 137) و (به نقل از Uchenn, 2013: 21) این تمایز قائل شدن بین "بخش روستایی/کشاورزی/منابع طبیعی" و "بخش شهری/صنعتی و خدماتی"، موجب نادیده گرفتن اهمیت پیوندهای حاصل از جریان کالا، سرمایه، مردم و اطلاعات بین نواحی شهری و روستایی است (Akkoyunlu, 2015: 20) و (Zewdu & Malek, 2010: 3). بنابراین تجزیه و تحلیل ارتباط بین سکونتگاه‌های روستایی و شهری به دلیل معیشت روستایی و شهری بهم پیوسته است (Yeganeh et al, 1986: 104). این در حالی است که «توسعه متعادل سرزمینی» از طریق ظرفیت سازی و توانمند سازی مردم در سطح محلی و پیوند بین نواحی شهری و روستایی بدست خواهد آمد (Talbot & Courtney, 2011: 1).

اعتقاد دارد باعث پیوند مکمل و دوسویه روستایی - شهری می‌گردند (Douglass, 1998: 30).

پیوندهای اقتصادی و جمعیتی در غالب جریان کالا، خدمات، مردم، کار، سرمایه و اطلاعات در فضای شهری و روستایی منعکس شده است. به لحاظ اقتصادی، تولیدکنندگان روستایی به بازارها، خدمات، اطلاعات و سرمایه نیاز دارند. که عمدتاً در مناطق شهری یافت می‌شود در حالیکه پیوندهای جمعیتی (مهاجرت روستایی به شهر و رفت و آمد) یک وسیله مهم برای دسترسی به اشتغال غیرمستقیم و تنوع معیشت برای فقرا روستایی است (Kammeier, 2003: 3). در همین ارتباط، پیوندهای بین مراکز شهری و روستایی نقش مهمی را تحولات اقتصادی سکونتگاه‌های روستایی و شهری بازی می‌کند. بسیاری از بنگاه‌های جدید تامین کالا یا خدمات در اطراف شهر و مناطق روستایی مستقر می‌شوند و فعالیت‌های تفرجگاهی که اساساً بسیاری از آنها مختص طبقه متوسط و بالای شهری است، را ایجاد می‌کنند که مهمترین بخش فعالیت‌های اقتصادی و الگوهای اشتغال در نواحی پیراشهری و روستاهای اطراف شهر هستند. تاثیرات در حال رشد شهرها بر مالکیت و کاربری زمین، فعالیت‌های اقتصادی و بازار کار در نواحی روستایی اطرافشان تاثیرات قابل توجهی را بر تولیدات کشاورزی و معیشت افرادی که در آنجا زندگی می‌کنند دارند. جریان‌های افراد، کالاها و پسماندها و جریان‌های مرتبط اطلاعات و سرمایه به عنوان عامل پیوند فضایی بین شهرها و روستاها عمل می‌کنند (Tacoli, 1998: 160). بنابراین در فرایند این پیوند، شهرها، بین نواحی روستایی و بازارهای جهانی ارتباط برقرار می‌کنند. این امر از یک سو می‌تواند چرخه ای مثبت از ارتباطات دوجانبه را میان این نواحی برقرار کند. از سوی دیگر پیوندهای کشاورزی-صنعتی می‌تواند نقش مهمی در بهبود معیشت روستاییان و بهمان شکل، بهبود پیوندهای روستا-شهری ایفا کند (Vatta, 2012: 51). نتایج برخی از مطالعات در حوره پیوندهای روستایی-شهری و تحولات فضایی در جدول شماره ۱ بیان شده است.

- کدام یک از جریان‌های فضایی بیشترین اثر را بر تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی در محدوده مورد مطالعه دارد؟
- رابطه مستقیم و معناداری بین جریان‌های فضایی و تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی محدوده مورد مطالعه وجود دارد.
- جریان سرمایه و افراد بیشترین اثر را بر تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی محدوده مورد مطالعه دارد.

پیشینه و مبانی نظری تحقیق:

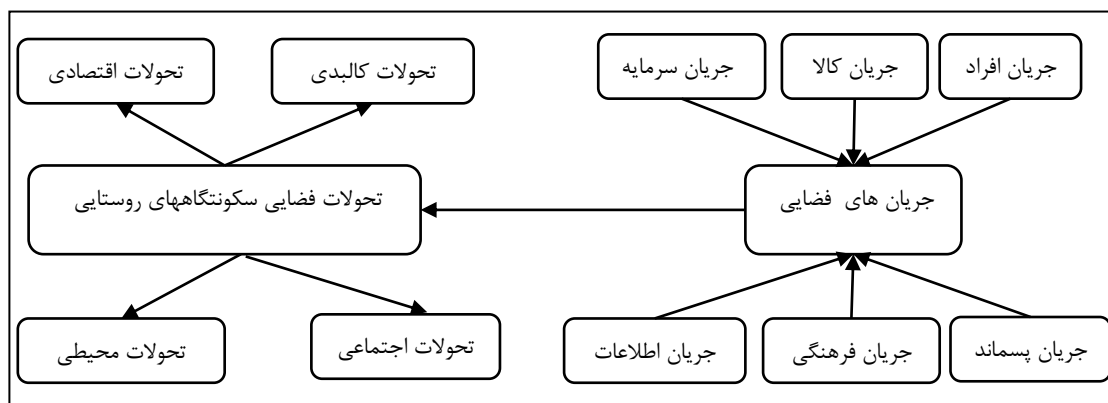
بررسی تحولات فضایی در سکونتگاه‌های روستایی با تاکید بر جریان‌های فضایی از رویکردهایی است که می‌توان در متون توسعه کشورهای مختلف مشاهده کرد و راهبرد شبکه منطقه ای و پیوندهای روستایی-شهری نیز از دیدگاه‌های غالب در این زمینه است. در واقع این دیدگاه به دنبال بکار گرفتن پتانسیل-های توسعه روستایی و شهری و مکمل شدن این دو در فرایند برنامه ریزی است. بر همین مبنا بر اساس اصول راهبرد شبکه منطقه ای عملکرد و نقش شهرها در اکثر مناطق روستایی، نتایج ناشی از وابستگی‌های متقابل این دو هستند. بر این اساس روابط روستا و شهر باید دوسویه در جهت تکمیل یکدیگر در نظر گرفته شود به طوری که برای هر نقش شهر، یک نقش ضروری بر عهده روستاهای پیرامونی است (Douglass, 1998: 10). در همین راستا مفهوم پیوندهای روستایی-شهری به عنوان هسته اصلی راهبرد شبکه منطقه ای، عبارت است از اتصال و تعامل زنجیروار جریان‌های فضایی شامل (جریان افراد، کالا، سرمایه، اطلاعات و دانش) و اتصال زنجیروار بین بخش‌های اقتصادی (کشاورزی، خدمات و صنعت) در هر منطقه یا ناحیه (Douglass, 1998: 1, Tacoli, 2000: 2). در این دیدگاه ضمن تبیین عملکردها و نقش‌های روستایی (در ابعاد ساختار / روابط اجتماعی - اقتصادی، اقتصاد روستایی (بخش‌ها)، شیوه‌های تولید روستایی، محیط طبیعی و منابع و زیرساخت‌ها و محیط مصنوع) و عملکردها و نقش‌های شهری (در ابعاد اشتغالزایی غیرکشاورزی، خدمات رفاهی شهری، عرضه تولیدات ارایه کالاهای مصرفی (بی دوام) و بادوام، بازار فروش تولیدات روستایی، فرآوری و تولید مصنوعات و اطلاع رسانی در زمینه اشتغال، تولید، قیمت‌ها و خدمات رفاهی) پنج نوع جریان مردم ۳، تولید ۴، کالاها ۵، سرمایه ۶، اطلاعات ۷، شناسایی می‌نماید که

جدول ۱- پژوهش‌های انجام شده در ارتباط با جریان‌های روستایی-شهری و تحولات فضایی

عنوان و سال	نویسنده	نتیجه
راهبرد شبکه منطقه‌ای برای پیوندهای متقابل روستایی-شهری (۱۹۹۸)	داگلاس	جریان‌های فضایی با تشکیل یک شبکه در سطح منطقه باعث شکل‌گیری روابط مکمل بین شهر و روستا می‌گردد
شهر به عنوان بخشی از توسعه روستایی (۲۰۰۳)	سترثویت و تاکولی	مفهوم زندگی برای روستاییان پیرامون شهر متناسب با معیشت کشاورزی و تغییرات کشاورزی سنتی به مدرن و غیره تغییر یافته است
تعامل روستایی-شهری در جهان در حال توسعه (۲۰۰۵)	لینچ	آنچه که لزوم توجه به پیوندهای روستا-شهری را ایجاد می‌کند، توجه به مسائلی نظیر ابعاد فضایی توسعه، اهمیت وجود تغییرات در الگوهای اقتصادی و سکونتگاهی، شناخت ناهماهنگی ساختارهای شهر و روستا و تقسیمات بین آنها است.
پتانسیل پیوندهای روستایی-شهری برای توسعه پایدار و تجارت (۲۰۱۵)	آکویونلو	نواحی خوشه‌ای روستایی و شهری در واحدهای برنامه‌ریزی منطقه‌ای ممکن است محیط توانمند لازمی برای شبکه‌های تجاری گسترده شده و تبادل دانش بین شهر و روستا ایجاد نماید.
شهرنشینی، تحولات روستایی و سیستم‌های غذایی: نقش شهرهای کوچک (۲۰۱۷)	تاکولی و اچیکارد	پیوند بین نواحی روستایی و شهری، افراد و بنگاه‌ها تشدید شده است. حرکت فیزیکی کالاها، افراد، سرمایه، اطلاعات و پسماند و شبکه‌های اجتماعی که زیربنای این جریان‌ها هستند به صورت مرئی در حجم و محصول رشد داشته‌اند. همچنین کنش متقابل بخشی بین کشاورزی، صنعت و خدمات تشدید شده است.
نقش پیوندهای کلانشهری و تحول کالبدی - فضایی روستاهای پیرامون مشهد نمونه روستای حصار (۱۳۸۳)	سعیدی و سلطانی	کلانشهر مشهد با توجه به جمعیت و کارکردهای فراوان خود، تحولات بسیاری را در این واحد روستایی بر پایه جریان سرمایه و مردم برپا کرده است که در دگرگونی‌های مختلف اجتماعی - اقتصادی و کالبدی این روستا قابل ردیابی است.
پیوندهای روستایی - شهری، شبکه‌ی بازارهای دوره‌ای و توسعه ناحیه‌ای مورد مطالعه: سکونتگاه‌های پیرامونی کلان‌شهر تهران (۱۳۹۳)	شفیعی ثابت و اسماعیل زاده	نظام شبکه بازارهای دوره‌ای متأثر از تعاملات مثبت روستایی-شهری موجب توسعه کانونهای شهری و روستایی در سطح ناحیه تهران شده است.

منبع: واکاوی پیشینه پژوهش، ۱۳۹۷.

مطابق مطالعات عمده، جریان‌های فضایی بر اساس دیدگاه شبکه منطقه‌ای و پیوندهای روستایی-شهری در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی در ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و کالبدی تاثیرگذار هستند. بر همین مبنا میزان و نوع (مثبت یا منفی) تاثیرگذاری جریان‌های فضایی بر تحولات سکونتگاه‌های روستایی، متناسب با عواملی همچون ظرفیت‌های محیط طبیعی و منابع پایه، نظام فضایی سکونتگاهی، محیط انسان ساخت (زیرساخت‌ها)، روابط اجتماعی و فرهنگی، اقتصاد ملی و نظام‌های تولید محلی، متفاوت است. بر اساس مطالعات متعدد انجام گرفته در ایران در ارتباط با پیوندهای روستایی-شهری و تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی، توجه خاص به تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی با تأثیرپذیری از جریان‌های فضایی مطالعات محدودی انجام پذیرفته است. با توجه به مطالعات داخلی و خارجی در ارتباط با جریان‌های فضایی و تحولات سکونتگاه‌های و رویکرد نظری حاکم بر پژوهش می‌توان گفت جریان‌های فضایی، شبکه‌ای به شدت تعاملی را از سکونتگاه‌های روستایی و شهری تشکیل می‌دهند که در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی و شهر در سطح منطقه اثرگذار است (شکل شماره ۱).

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش - (منبع: مبانی نظری پژوهش، ۱۳۹۷).

مواد و روش تحقیق:

جمعیت داشته که ۵۹۲۹۶۸ نفر جمعیت شهری و ۷۹۶۱۱ نفر را جمعیت روستایی تشکیل داده اند (Population and Housing Census, 2016). همچنین این شهرستان تا سال ۱۳۹۵، از ۳ بخش، ۶ دهستان و ۲۱۸ روستای دارای سکنه بالای ۲۰ خانوار تشکیل شده است. موقعیت شهرستان زاهدان در شکل شماره ۱ مشخص شده است.

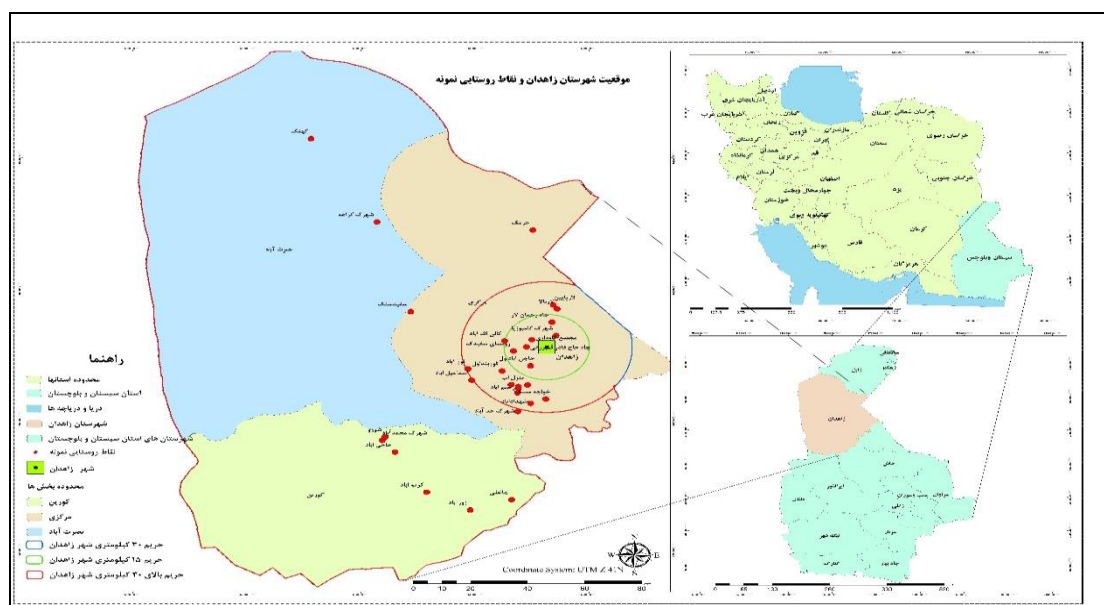
تحقیق حاضر، با توجه به ماهیت مسئله و موضوع مورد بررسی، از نوع تحقیقات توصیفی-تحلیلی است و هدف آن شناخت و تحلیل تأثیر نقش جریان های فضایی بر تحولات فضایی روستاهای پیرامون شهر زاهدان است. برای جمع آوری داده های مورد نیاز پژوهش از دو روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش را ۲۱۸ روستای شهرستان زاهدان تشکیل می دهند. برای انتخاب نمونه از میان این روستاها، ابتدا ۳۰ روستا به روش تخمین شخصی^۸ (Hafezania, 2010: 163-164) تعیین گردید و سپس از بین روستا های نمونه با استفاده از روش کوکران، تعداد ۳۴۸ خانوار به عنوان خانوار نمونه مشخص شد و پرسشنامه های خانوار با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده میان آن ها توزیع و تکمیل گردید (جدول شماره ۲). برای بررسی پایایی ابزار تحقیق از آلفای کرونباخ استفاده گردید که مقدار آن برابر با ۰/۷۶۵ به دست آمده است. برای سنجش جریان های فضایی از ۶ شاخص و ۳۹ گویه و سنجش تحولات فضایی از ۴ شاخص و ۳۴ گویه استفاده شده است. برای بررسی رابطه معناداری میان جریان های فضایی و تحولات فضایی از آزمون کندال تاوپی و میزان تاثیرات جریان های فضایی بر تحولات فضایی روستاهای نمونه از تکنیک تحلیلی رگرسیون استفاده گردیده است. در نهایت روستاها بر اساس شدت تحولات فضایی بر مبنای مدل ویکور طبقه بندی شده اند.

تحقیق حاضر در روستاهای شهرستان زاهدان انجام شده است. وسعت شهرستان زاهدان برابر با ۳۶۵۸۱ کیلومترمربع است که ۲۰/۲ درصد مساحت استان را دربر گرفته است. شهرستان زاهدان در سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵، ۶۷۲۵۸۹ نفر

^۸ - در این روش محقق با توجه به مطالعات مشابه، ۱۰ الی ۲۰ درصد جامعه را به عنوان نمونه انتخاب و مورد مطالعه قرار می دهد.

جدول ۲- جامعه آماری و جامعه نمونه روستاهای مورد مطالعه

ردیف	نام روستا	خانوار	تعداد نمونه	ردیف	نام روستا	خانوار	تعداد نمونه
۱	غریب آباد لوچو	۲۴	۲	۱۲	زورآباد	۷۸	۷
۲	شهرک کامبوزیا	۳۲	۳	۱۳	حرمک	۷۸	۷
۳	روستای سفیدک	۳۵	۳	۱۴	حاجی آباد	۷۹	۷
۴	گوربنداول	۳۶	۳	۱۵	شورو	۷۹	۷
۵	کریم آباد	۳۶	۳	۱۶	لاریالا	۸۷	۸
۶	سفیدسنگ	۳۸	۴	۱۷	نور آباد	۸۸	۸
۷	رحیم آباد	۵۷	۵	۱۸	خیرآباد بالا	۹۳	۹
۸	کهنک	۶۰	۶	۱۹	چانعلی	۹۸	۹
۹	اسماعیل آباد	۶۲	۶	۲۰	شهدادآباد	۹۸	۹
۱۰	شهرک حد آباد	۶۳	۶	۲۱	مراد آباد	۹۹	۹
۱۱	چاه قادر قنبرزهی	۶۶	۶	۲۲	خواجه مسک	۱۲۰	۱۱
۲۳	لاریابین	۱۲۳	۱۲	۲۷	شهرک گراغه	۱۹۸	۱۹
۲۴	چاه رحمان لار	۱۳۹	۱۳	۲۸	شهرک محمدآباد	۲۲۴	۲۱
۲۵	حاجی اباداول	۱۴۱	۱۳	۲۹	منزل اب	۲۴۶	۲۳
۲۶	کالی الله آباد	۱۶۵	۱۶	۳۰	مجتمع گاوداری	۹۶۱	۹۰
۲۷	غریب آباد لوچو	۲۴	۲	۱۲	زورآباد	۷۸	۷
۲۸	شهرک کامبوزیا	۳۲	۳	۱۳	حرمک	۷۸	۷
۲۹	روستای سفیدک	۳۵	۳	۱۴	حاجی آباد	۷۹	۷
۳۰	گوربنداول	۳۶	۳	۱۵	شورو	۷۹	۷
۳۱	کریم آباد	۳۶	۳	۱۶	لاریالا	۸۷	۸
۳۲	سفیدسنگ	۳۸	۴	۱۷	نور آباد	۸۸	۸
۳۳	رحیم آباد	۵۷	۵	۱۸	خیرآباد بالا	۹۳	۹
۳۴	کهنک	۶۰	۶	۱۹	چانعلی	۹۸	۹

برای بررسی فرضیه اول از آزمون کندال تائویی استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که بین جریان‌های فضایی و تحولات

یافته‌های تحقیق:

شن و ماسه و در روستاهای اسماعیل آباد و زور آباد نیز ۲ واحد مرغداری ایجاد شده است (جدول شماره ۴). در روستاهای چاه حاج قادر قنبرزهی، کالی الله آباد، منزل آب و رحیم آباد نیز سرمایه گذاری‌های زیادی در زمینه خرید مسکن و زمین انجام گردیده است.

فضایی سکونتگاه‌های روستایی مورد مطالعه رابطه مستقیم (۰/۵۹۴) و معناداری (۰/۰۰۰) وجود دارد (جدول شماره ۳). میزان شدت رابطه بین دو متغیر یاده شده نسبتاً قوی ارزیابی می‌شود به طوری که هر شش شاخص عامل جریان‌های فضایی با تحولات فضایی روستاهای پیرامون شهر زاهدان رابطه معنی‌داری دارند. بر همین مبنا فرضیه اول تحقیق تأیید می‌گردد.

در ارتباط با جریان افراد و سرمایه که قوی ترین رابطه را با تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی در ناحیه مورد مطالعه دارند می‌توان گفت با توجه ضعف خدمات و بیکاری حدوداً از همه روستاهای نمونه به شهر زاهدان مراجعت روزانه، هفتگی و ماهانه وجود دارد. همچنین مهاجرت‌های دائمی به شهر زاهدان نیز در برخی از روستاهای نمونه جهت دستیابی به شغل مناسب نیز انجام گرفته است. یافته‌های تحقیق در ارتباط با جریان سرمایه در ناحیه مورد مطالعه نشان می‌دهد در روستاهای مستعد گردشگری و تولیدی، سرمایه گذاری‌های خوبی انجام شده است. به طوری که در روستای منزل آب یک مجتمع گردشگری، رستوران و خانه بوم‌گردی و در روستای گوربنداول یک مجتمع گردشگری و سایت کوهنوردی ایجاد گشته است. در روستای مجتمع گاوداری نیز ۱ واحد گاوداری صنعتی، ۷ مورد گاوداری کوچک سنتی، یک واحد پرورش بوقلمون و یک واحد گلخانه ایجاد گشته است. در روستای حرمک ۱ شرکت

جدول ۳- تحلیل معناداری رابطه جریان‌های فضایی و تحولات فضایی روستاهای نمونه

رابطه	آزمون کندال تائویی		متغیر	شاخص	ردیف
	□	□□□			
دارد	۰/۵۹۴	۰/۰۰۰	تحو لات فضایی	جریان‌های فضایی	۱
دارد	۰/۶۱۰	۰/۰۰۰		جریان اطلاعات	۲
دارد	۰/۱۵۱	۰/۰۰۰		جریان فرهنگی	۳
دارد	۰/۱۰۸	۰/۰۱۵		جریان پسماند	۴
دارد	۰/۶۷۰	۰/۰۰۰		جریان سرمایه	۵
دارد	۰/۱۷۶	۰/۰۰۰		جریان کالا	۶
دارد	۰/۶۱۷	۰/۰۰۰		جریان افراد	۷

منبع: یافته‌های پژوهش: ۱۳۹۷

جدول ۴- میزان سرمایه گذاری انجام شده در روستاهای نمونه

نام روستا	نوع سرمایه گذاری	میزان سرمایه گذاری (میلیارد ریال)
گوربنداول	مجتمع گردشگری و سایت کوهنوردی	۱۰
منزل آب	مجتمع گردشگری، رستوران و خانه بوم‌گردی	۲۳
مجتمع گاوداران	پرورش بوقلمون، گلخانه، دامداری صنعتی، دامداری کوچک	۲۵
حرمک	شرکت شن و ماسه	۹
اسماعیل آباد	مرغداری	۷
زورآباد	مرغداری	۵

منبع: یافته‌های پژوهش: ۱۳۹۷

برای بررسی فرضیه دوم از آزمون رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. نتایج نشان می دهد میان جریان های فضایی و تحولات فضایی سکونتگاه های روستایی مورد مطالعه با ضریب ۰/۶۴۱ همبستگی وجود دارد. همچنین ضریب تعیین تعدیل ۰/۶۴۱ همبستگی بین جریان های فضایی و تحولات فضایی در روستاها با استفاده از آزمون رگرسیون چند متغیره

جدول ۵- میزان همبستگی بین جریان های فضایی و تحولات فضایی در روستاها با استفاده از آزمون رگرسیون چند متغیره

مدل	ضریب همبستگی چندگانه R	ضریب تعیین R ²	ضریب تعیین تعدیل شده Rad	اشتباه معیار
۱	۰/۶۴۱	۰/۶۴۱	۰/۵۸۹	۰/۱۲۰۳۴

منبع: یافته های پژوهش، ۱۳۹۷

در واقع با توجه به اطلاعات (جدول شماره ۶)، می توان گفت بر اساس مقادیر F و سطح معناداری ۰/۰۰۰ می توان گفت که ترکیب خطی مؤلفه های اثرگذار (جریان های فضایی)، قادر به تبیین و پیش بینی مولفه اثرپذیر (تحولات فضایی سکونتگاه های روستایی مورد مطالعه) شده است.

جدول ۶- معناداری رگرسیون شاخص های اثرگذار مؤلفه جریان های فضایی با تحولات فضایی در روستاها Anova^a

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی (df)	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
اثر رگرسیونی	۴۱۰/۶۵۲	۶	۶۸/۴۴۲	۷۲۰/۴۶۵	۰/۰۰۰
باقیمانده	۳۲/۳۹۴	۳۴۱	۰/۰۹۵		
کل	۴۳۳/۰۴۶	۳۴۷			

متغیر وابسته: تحولات کارکرد اجتماعی-اقتصادی روستاها

متغیرهای پیش بین: جریان افراد، سرمایه، اطلاعات، فرهنگی و پسماند

منبع: یافته های پژوهش، ۱۳۹۷.

با توجه به اطلاعات (جدول شماره ۷)، می توان گفت بر اساس مقادیر Beta، به ترتیب جریان سرمایه با ضریب ۰/۵۰۸، جریان افراد با ضریب ۰/۴۱۲ و جریان کالا با ضریب ۰/۳۱۲ بیشترین تأثیر را در تحولات فضایی سکونتگاه های روستایی مورد مطالعه داشته اند. در مقابل به ترتیب جریان اطلاعات با ضریب ۰/۱۴۲، جریان پسماند با ضریب ۰/۱۱۳ و جریان فرهنگی با ضریب ۰/۱۹۸ کمترین تأثیر را در تحولات فضایی سکونتگاه های روستایی مورد مطالعه داشته اند. بنابراین فرضیه دوم تحقیق مبنی تأثیرگذاری بیشتر جریان سرمایه و افراد بر تحولات فضایی سکونتگاه های روستایی، تأیید می گردد.

جدول ۷- ضرایب شدت تأثیرات شاخص های اثرگذار مؤلفه جریان های فضایی بر تحولات فضایی در روستاها Coefficients

مدل	ضریب غیر استاندارد		t	سطح معناداری
	Beta	Std.Error		
جریان افراد	۰/۴۲۲	۰/۰۳۷	۱۲/۶۵۵	۰/۰۰۰
جریان سرمایه	۰/۵۶۷	۰/۰۴۳	۱۴/۶۸۰	۰/۰۰۰
جریان کالا	۰/۳۸۴	۰/۰۳۲	۷/۵۸۲	۰/۰۰۰
جریان فرهنگی	۰/۲۲۷	۰/۰۲۸	۴/۵۹۴	۰/۰۰۳
جریان اطلاعات	۰/۱۵۷	۰/۰۲۲	۲/۲۸۱	۰/۰۰۹
جریان پسماند	۰/۱۳۲	۰/۰۱۴	۱/۳۸۴	۰/۰۱۹

ماخذ: یافته های تحقیق، ۱۳۹۷.

دسترسی به اینترنت برای روستاییان و وجود ساختارهای ناقص می باشد.

در واقع در ناحیه مورد مطالعه دلیل اثرهای پایین جریان های اطلاعات، فرهنگی و پسماند، ضعیف بودن خدمات مخابراتی و

وضعیت تحولات فضایی در روستاهای نمونه:

جهت بررسی وضعیت تحولات فضایی در روستاهای نمونه، از مدل ویکور استفاده گردیده است. در نهایت بر اساس رتبه‌های بدست آمده در مدل ویکور در روستاهای نمونه، ضرایب در چهار وضعیت، تحولات فضایی بسیار زیاد (۰/۲۵-۰)، تحولات فضایی زیاد (۰/۲۶-۰/۵۰)، تحولات اقتصادی کم (۰/۷۵-۰/۵۱) و تحولات فضایی بسیار کم (۰/۷۶-۱) طبقه بندی شد. طبق نتایج این طبقه بندی، ۱۱ روستا در طبقه اول (تحولات فضایی بسیار زیاد) قرار گرفته‌اند که شامل روستای حاج قادر قنبرزهی، منزل آب، گوربنداول، کالی الله آباد، مجتمع گاوداران، حاجی آباد اول، حرمک، چاه رحمان لار، چانعلی، شهرک گراغه و لار پایین می‌باشد. ۱ روستا در طبقه دوم (تحولات فضایی زیاد) قرار گرفته است که شامل روستای غریب آباد لوچو می‌باشد. ۲ روستا

در طبقه سوم (تحولات فضایی پایین) قرار گرفته‌اند که شامل روستای شهرک محمدآباد و اسماعیل آباد می‌باشد. ۱۶ روستا در طبقه چهارم (تحولات فضایی بسیار پایین) قرار گرفته‌اند. روستاهای با تحولات فضایی بسیار پایین شامل شهرک عشایری شه مرادآباد، خیرآباد، رحیم آباد و غیره می‌باشد (جدول شماره ۸). نکته اساسی این است که تقریباً از ۳۰ روستای نمونه، ۱۶ روستا تحولات فضایی بسیار کمی را تجربه کرده‌اند که بیشتر دلیل این امر کوچک و پراکندگی بودن روستاها در ناحیه زاهدان است و تحولات فضایی در روستاهای کوچک و دور از شهر بسیار پایین است. در مقابل ۱۴ روستای نمونه که تحولات فضایی گسترده‌ای را تجربه کرده‌اند در فاصله کمتر از ۳۰ کیلومتر از شهر زاهدان قرار دارند (شکل شماره ۳).

جدول ۸- رتبه‌بندی نهایی روستاهای نمونه بر مبنای شدت تحولات فضایی

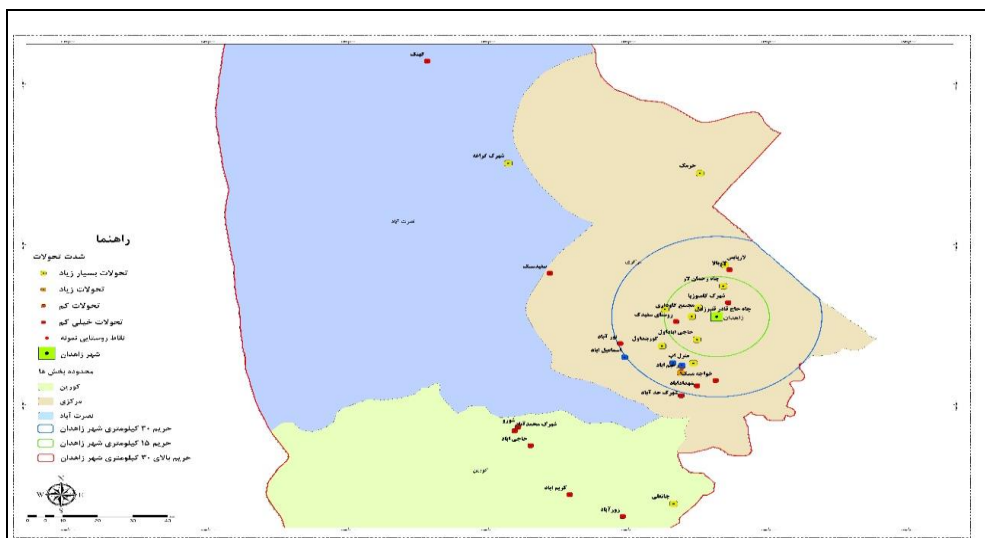
رتبه	Q	نام روستا	ردیف	رتبه	Q	نام روستا	ردیف
۷	۰/۱۵۴۶	حرمک	۷	۱	۰/۰۲۹۹	حاج قادر قنبرزهی	۱
۸	۰/۱۵۵۹	چاه رحمان لار	۸	۲	۰/۰۳۰۲	منزل آب	۲
۹	۰/۱۵۶۲	چانعلی	۹	۳	۰/۰۳۰۸	گوربند اول	۳
۱۰	۰/۱۵۶۸	شهرک گراغه	۱۰	۴	۰/۰۳۱۰	کالی الله آباد	۴
۱۱	۰/۱۵۷۱	لار پایین	۱۱	۵	۰/۰۴۱۶	مجتمع گاوداران	۵
۱۲	۰/۳۷۴۲	غریب آباد لوچو	۱۲	۶	۰/۰۵۰۴	حاجی آباد اول	۶

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷.

ادامه ۸- رتبه‌بندی نهایی روستاهای نمونه بر مبنای شدت تحولات فضایی

رتبه	Q	نام روستا	ردیف	رتبه	Q	نام روستا	ردیف
۲۲	۰/۹۷۸۵	لار بالا	۲۲	۱۳	۰/۶۳۳۹	شهرک محمد آباد	۷
۲۳	۰/۹۸۱۲	حاجی آباد	۲۳	۱۴	۰/۶۴۶۴	اسماعیل آباد	۸
۲۴	۰/۹۸۳۴	شهرک حد آباد	۲۴	۱۵	۰/۷۸۳۱	شهرک عشایری شه مراد آباد	۹
۲۵	۰/۹۹۱۹	نورآباد	۲۵	۱۶	۰/۸۰۳۲	خیرآباد	۱۰
۲۶	۰/۹۹۴۵	سفیدک	۲۶	۱۷	۰/۸۱۲۹	رحیم آباد	۱۱
۲۷	۰/۹۹۸۹	زورآباد	۲۷	۱۸	۰/۹۲۴۵	شهدادآباد	۱۲
۲۸	۰/۹۹۹۰	خواجه مسک	۲۸	۱۹	۰/۹۴۲۶	شهرک کامبوزیا	۱۳
۲۹	۰/۹۹۹۴	کریم آباد	۲۹	۲۰	۰/۹۶۶۵	شورو	۱۴
۳۰	۱	سفید سنگ	۳۰	۲۱	۰/۹۷۵۴	کهنک	۱۵

منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷.

شکل ۳- شدت تحولات فضایی در روستاهای نمونه - (منبع: یافته‌های پژوهش، ۱۳۹۷).

نتیجه‌گیری:

خواهد بود. در حالی که نتایج تحقیق نشان می‌دهد در محدوده مورد مطالعه ضمن تشکیل شبکه در ناحیه مورد مطالعه، بعضی از جریان‌های فضایی همچون جریان اطلاعات و فناوری و پسماند ناقص و نارسا است. به سخی دیگر تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی نیز در همه ابعاد یکسان نیست به طوری که تحولات بیشتر در بعد کالبدی-زیربنایی و بخش‌های غیر تولیدی روستاهای پیرامونی شهر زاهدان عنیت دارد. در نهایت در ناحیه مورد مطالعه به دلایل ساختاری و عملکردی هم چون نگاه تمرکز گرایانه به شهر، عدم وجود منابع پایه جهت فعالیت‌های بخش اول و نقش پذیری سکونتگاه‌های روستایی در تامین نیازهای شهری، کالایی شدن زمین، تغییر کاربری و تمرکز جریان سرمایه در بخش‌های غیرتولیدی، پیوند ناقص بین شهر زاهدان و روستاهای پیرامونی شکل گرفته است که باعث عدم تحقق توسعه در سطح منطقه شده است.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.
حامی مالی: هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.
تعارض منافع: بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

نتایج مربوط به بررسی رابطه بین جریان‌های فضایی و تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی محدوده مورد مطالعه بر اساس آزمون کندال تائوبی نشان می‌دهد بین جریان‌های فضایی و تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی، رابطه مستقیم $(0/594)$ و معناداری $(0/000)$ وجود دارد. همچنین رابطه مستقیم و معناداری جریان سرمایه و افراد به ترتیب $(0/670)$ ، $(0/617)$ ، $(0/000)$ و $(0/000)$ می‌باشد. نتایج مربوط به بررسی اثر جریان‌های فضایی بر تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی محدوده مورد مطالعه بر اساس آزمون رگرسیون چند متغیره نشان می‌دهد به ترتیب جریان سرمایه و افراد با ضریب $Beta$ ، $(0/508)$ و $(0/412)$ بیشترین تاثیرگذاری را در تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی مورد مطالعه داشته‌اند. به طور کلی با توجه به ضریب تعیین $0/661$ در این آزمون جریان‌های فضایی بر تحولات فضایی سکونتگاه‌های روستایی مورد مطالعه اثرگذار است.

نتایج تحقیق حاضر با یافته‌های داگلاس (۱۹۹۸)، تاکولی (۲۰۰۲، ۱۹۹۸) به طور نسبی مطابقت دارد به طوری که در مطالعات این محققان در سطح محلی به جای تاکید بر سلسه مراتبی از مراکز مختلف سکونتگاه‌ها با کارکردهای مختلف، مجموعه از مراکز هم سطح، شبکه ای را به وجود می‌آورند که بر اساس فعالیت‌های کلیدی با سایر مراکز در ارتباط و کنش

References:

1. Akkoyunlu. § [2015]; "The Potential of Rural-Urban Linkages for Sustainable Development and Trade" International Journal of Sustainable Development & World Policy, 2015, 4(2): PP 20-40.
2. Alemu Zewdu. G and Malek. Mehrab;[2010]; "Implications of Land

Policies for Rural-urban Linkages and Rural Transformation in Ethiopia"; Development Strategy and Governance Division IFPRI, International Food Policy Research Institute -EDRI, Ethiopia Development Research Institute; Ethiopia Strategy Support Program 2, (ESSP);ESSP II Working Paper No. 15.1-14.

15. Sajasi Ghaydari, Hamdollah, Roumani, Ahmad, Mansouri, Kheirlensa. (2016): *Spatial Analysis of Rural-Urban Links Based on the Functioning of Urban Centers Influence Area (Case Study: Kouhdasht County)*. *Journal of Regional Planning Research*, Volume 7, Number 25, pp. 129-142.
3. Andersson Djurfeldt. A ;[2012];" *Virtuous and Vicious Cycles in Rural-Urban Linkages: Cases from Zimbabwe*"; *Africa Review* 4, 2, 2012: 136-156; *African Studies Association of India, New Delhi*.
4. Douglass, Milk (1998), *A regional network Strategy or Reciprocal Rural - Urban Linkege in: TWPR*. 20(1), PP 1-33.
5. Gollin, D. (2018). *Rural-Urban Linkages and Frictions*. Oxford University. *World Bank Urbanization Conference*.
6. Gough, K. V. (2016). *Rural/Urban Divide*. *International Encyclopedia of Geography: People, the Earth, Environment and Technology: People, the Earth, Environment and Technology*, PP 1-3.
7. Hafeznia, Mohammad Reza, (2010): *Introduction to Research in Humanities*, Khome Publications, Tehran.
8. *Iran Census Center, Population and Housing Census, 2016*.
9. Kammeier, D. H. (2003), "Rural- urban and subregional linkages in the Mekong region", *ADB. Bankok*, pp. 9-22. <http://www.adb.org/projects/37156-012/main>.
10. Lynch. K;[2005];"Rural-Urban Interaction in the developing World"; *Publisher: Rutledge*.
11. Mohammadi Yeganeh, Behrouz, Sanai Moghaddam, Soroush. (2016): *Analyzing the effects of city-village relationships on rural-urban migration Case study: Zilaii Ridge District, Dehdasht County*. *Journal of Regional Planning Research*, Volume 7, Number 27, pp. 103-116.
12. Ou, Y., & Bevilacqua, C. (2018, May). *From Binarism to Polarism: On Rural Knowledge Outflows' Role in Fostering Rural-Urban Linkages*. In *International Symposium on New Metropolitan Perspectives* (pp. 50-57). Springer, Cham.
13. Rokhsarzadeh. E, Pourfeikoe. Seyed Ali, and Baset Ghorshi Mina Abad .Mohammad; [2014]; "The Analysis of Effective Factors on Rural-urban Linkages in Astara City"; *International Journal of Management and Humanity Sciences*. Vol., 3 (2),PP 1334-1341.
14. Saeedi, Abbas and Reyhaneh Soltani, (2004): *The Role of Metropolitan Links in Physical-Spatial Evolution of Villages Surrounded by Fences in Mashhad Metropolis*, *Geography Quarterly*, Volume 2, Number 3, pp. 49-35.

